

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. rugpjūčio 27 d.
(OR. en)

11404/21

Tarpinstitucinė byla:
2021/0281 (NLE)

CCG 44

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2021 m. rugpjūčio 26 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2021) 498 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų dalyvėms taikant rašytinę procedūrą, dėl bendrosios linijos siekiant laikinai sumažinti minimalią pradinę įmoką

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2021) 498 final.

Priedama: COM(2021) 498 final

Briuselis, 2021 08 26
COM(2021) 498 final

2021/0281 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo dėl
oficialiai remiamų eksporto kreditų dalyvėms taikant rašytinę procedūrą, dėl bendrosios
linijos siekiant laikinai sumažinti minimalią pradinę įmoką**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų (toliau – Susitarimas) dalyvams taikant rašytinę procedūrą, dėl numatomos bendrosios linijos siekiant laikinai sumažinti minimalią pradinę įmoką.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Susitarimas dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų

Susitarimas yra savanoriškas susitarimas, kuriuo siekiama nustatyti tinkamo oficialiai remiamų eksporto kreditų naudojimo sistemą. Praktiškai tai reiškia, kad sudaromos vienodos sąlygos (t. y. konkurencija grindžiama eksportuojamų prekių ir paslaugų kaina ir kokybe, o ne suteiktomis finansinėmis sąlygomis) ir kartu siekiama naikinti subsidijas ir prekybos iškraipymus, susijusius su oficialiai remiamais eksporto kreditais (toliau – oficiali parama). Susitarimas įsigaliojo 1978 m. balandžio mėn. ir yra neribotos trukmės.

Susitarimas administraciniu požiūriu yra integruotas į EBPO ir jam teikiama EBPO kreditų sekretoriato parama. Vis dėlto, jis nėra EBPO aktas¹.

Europos Sąjunga – ne jos valstybės narės – yra Susitarimo dalyvė ir šis susitarimas yra perkeltas į *acquis communautaire* 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1233/2011². Todėl Susitarimas yra teisiškai privalomas pagal Sąjungos teisę.

2.2. Susitarimo dalyvės

Šiuo metu yra vienuolika Susitarimo dalyvių (toliau – Susitarimo dalyvės): Australija, Kanada, Europos Sąjunga, Japonija, Korėja, Naujoji Zelandija, Norvegija, Šveicarija, Turkija, Jungtinė Karalystė ir Jungtinės Valstijos.

Susitarimo dalyvės gali priimti sprendimus dėl Susitarimo pakeitimų ir, visų pirma, jos gali priimti bendrąsias linijas pagal Susitarimo IV skyriaus 5 skirsnį. Sprendimai priimami bendru sutarimu, todėl prieštaraujant bent vienai dalyvei Susitarimo pakeitimo ar bendrosios linijos negalima priimti.

Susitarimo dalyvių susitikimuose, taip pat rašytinėse procedūrose, kurias Susitarimo dalyvės taiko priimdamos sprendimus, Sąjungai atstovauja Europos Komisija.

Bendroji linija yra Susitarimo priemonė, kuri leidžia išimtiniais atvejais dalyvėms nukrypti nuo Susitarimo nuostatų dėl konkretaus sandorio arba laikinai nukrypti nuo nuostatų dėl nekonkreto skaičiaus sandorių. Bendrosios linijos gali būti priimtose pagal rašytinę procedūrą neatsakant – laikoma, kad dalyvė, kuri neatsako, priima bendrosios linijos pasiūlymą. Tas pats pasakytina tuo atveju, jei dalyvė nurodo neturinti pozicijos. Atsakymai į bendrosios linijos pasiūlymą paprastai pateikiami per 20 kalendorinių dienų, o šį terminą galima pratęsti aštuoniomis kalendorinėmis dienomis (Susitarimo 56 ir 57 straipsniai). EBPO eksporto kreditų sekretoriatas praneša dalyvėms, ar bendroji linija priimta, ir sutarta bendroji linija įsigalioja po trijų dienų nuo šio pranešimo (Susitarimo 59 straipsnis).

¹ Kaip apibrėžta EBPO konvencijos 5 straipsnyje.

² 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1233/2011 dėl tam tikrų gairių taikymo oficialiai remiamiems eksporto kreditams, kuriuo panaikinami Tarybos sprendimai 2001/76/EB ir 2001/77/EB (OL L 326, 2011 12 8, p. 45).

2.3. Numatomas Susitarimo dalyvių aktas

Numatoma priemonė – pasiūlymas dėl bendrosios linijos, kuris būtų pateiktas Susitarimo dalyvams pagal Susitarimo IV skyriaus dalies 5 skirsnį. Siūloma bendroji linija būtų skubi ir išimtinė priemonė siekiant reaguoti į ekonomikos nuosmukį, kilusį dėl COVID-19 sveikatos krizės, ir sumažinti labai didelį krizės poveikį ES eksporto pramonės svarbių projektų vykdymui mažas ir vidutines pajamas gaunančiose šalyse (daugiau informacijos pateikta 3 skirsnyje). Susitarus dėl siūlomos bendrosios linijos būtų laikinai iš dalies keičiamos Susitarimo nuostatos, kuriomis reglamentuojamas pradinio mokėjimo reikalavimas ir maksimali oficiali parama (Susitarimo 11 straipsnio a ir c punktai).

Atsižvelgiant į priemonės neatidėliotiną pobūdį, pasiūlymas turėtų būti pateiktas kuo greičiau ir, jei bus susitarta, numatoma bendroji linija taip pat turėtų būti pradėta taikyti visoms dalyvams kuo greičiau. Taikant Susitarime numatytą konkrečią 28 dienų tylaus pritarimo procedūrą (žr. 2.2 punktą), dėl Sąjungos pasiūlymo dėl bendrosios linijos kaip galutinės bendrosios linijos redakcijos visos dalyvės gali susitarti automatiškai, su sąlyga, kad nepareiškiama prieštaravimų, ir ji turėtų įsigaliooti po trijų dienų nuo procedūros pabaigos.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, tikslinga nustatyti poziciją, kurios susitarimu įsteigta organe turi būti laikomasi Sąjungos vardu, nes siūloma bendroji linija bus privaloma Sąjungai ir turės poveikio Sąjungos teisei pagal Reglamento (ES) Nr. 1233/2011 1 straipsnį, kuriame teigiama, kad „Susitarime dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų (toliau – Susitarimas) nustatytos gairės taikomos Sąjungoje. Susitarimo tekstas pateikiamas šio reglamento priede.“

Bendrosios linijos procedūrą numatoma pradėti 2021 m. liepos mėn.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Siūloma bendroji linija yra tiesiogiai susijusi su COVID-19 sveikatos krize.

Pagal siūlomą bendrąją liniją viešieji pirkėjai mažas ir vidutines pajamas gaunančiose šalyse, perkantys prekes ir paslaugas, kurioms taikoma oficiali eksporto kreditų parama, 12 mėnesių laikotarpiu vietoje 15 % eksporto sutarties vertės pradinės įmokos, kaip šiuo metu reikalaujama pagal Susitarimo 11 straipsnio a dalį, galėtų mokėti ne mažesnę kaip 5 % pradinę įmoką. Tai savo ruožtu reikštų, kad didžiausios oficialios paramos, kurią dalyvės gali teikti pagal Susitarimo 11 straipsnio c dalį, viršutinė riba tuo pačiu laikotarpiu laikinai padidinama nuo 85 % iki 95 % eksporto sutarties vertės.

Atsižvelgiant į ekonomikos nuosmukį dėl COVID-19, iš ES bendrovių prekes, paslaugas ir projektus (pvz., sveikatos priežiūros ir švietimo, taip pat kituose sektoriuose) importuojančios trečiosios šalys patiria didelį finansinį spaudimą. Dauguma tokių projektų vykdomi su valstybiniais ir (arba) viešaisiais pirkėjais besivystančiose šalyse. Įprastomis ekonominėmis aplinkybėmis paskolas finansuojantys bankai paskolos pradinę įmoką paprastai apdraudžia privačioje rinkoje. Tačiau dėl COVID-19 krizės privati rinka nenoriai teikia tokį draudimą ar net nenori jo teikti besivystančioms šalims. Be šio draudimo bankai atsisako finansuoti projekto pradinę įmoką besivystančiose šalyse, kurioms tokių projektų labiausiai reikia, o tai reiškia, kad šie projektai negali būti įgyvendinti. Šį rinkos nepakankamumą reikia skubiai ištaisyti.

Siūloma bendroji linija būtų naudinga ir importuotojams, ir eksportuotojams: būtų suteikta skubi finansinė pagalba pirkėjo šalies vyriausybei ir padidintas jo pajėgumas tęsti investicinius projektus. Kartu eksportuotojams būtų suteikta galimybė sudėtingu laikotarpiu pasiūlyti lanksčius sprendimus ir išlikti versle.

Remiantis tuo, kas išdėstyta, siūloma reikalavimą viešiesiems pirkėjams sumokėti 15 % eksporto sutarties vertės pradinę įmoką sumažinti iki 5 %. Tačiau, norint pabrėžti, kad tai yra į vystymosi tikslus orientuota ir išskirtinė priemonė, jai būtų taikomi du svarbūs apribojimai. Pirma, siūloma priemonė būtų taikoma tik viešiesiems pirkėjams mažas ir vidutines pajamas gaunančiose šalyse (vadinamosiose II kategorijos šalyse pagal Susitarimo 11 straipsnį ir pagal Pasaulio banko apibrėžtį). Antra, priemonė būtų taikoma ribotą laiką – numatomą pandemijos ekonominių padarinių laikotarpį. Todėl ji būtų naudinga tik tiems sandoriams, dėl kurių eksporto kredito paramos prašymas buvo gautas per 12 mėnesių nuo bendrosios linijos galiojimo laikotarpio pradžios, su sąlyga, kad derybos dėl sandorio sąlygų buvo baigtos per 18 mėnesių nuo šios bendrosios linijos galiojimo laikotarpio pabaigos (patvirtinus eksporto kreditų agentūros galutiniu įsipareigojimu). Galiausiai, atsižvelgiant į Susitarime nustatytas taisykles, taip pat svarbu pažymėti, kad siūloma priemonė būtų remiamas ne tik eksportas iš ES šalių – priemonė būtų taikoma ir oficialiai paramai visose Susitarime dalyvaujančiose šalyse.

Atsižvelgiant į tai, kad siūlomos bendrosios linijos tikslas yra sumažinti didelį COVID-19 sveikatos krizės poveikį ES eksporto pramonės svarbių projektų vykdymui besivystančiose šalyse, ir į tai, kad Sąjunga numato pateikti pasiūlymą dėl šios bendrosios linijos, pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu, turėtų būti pateikti ir remti šio sprendimo priede pateiktą pasiūlymo projektą.

3.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

3.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtaime organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“³.

3.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Siūloma bendroji linija, kurią Susitarimo dalyvės turės priimti pagal rašytinę procedūrą, yra teisinę galią turintis aktas. Numatomas aktas yra teisinę galią turintis aktas, nes 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1233/2011 dėl tam tikrų gairių taikymo oficialiai remiamiems eksporto kreditams, kuriuo panaikinami Tarybos sprendimai 2001/76/EB ir 2001/77/EB, 1 straipsnyje teigiama, kad „Susitarime dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų (toliau – Susitarimas) nustatytos gairės taikomos Sąjungoje. Susitarimo tekstas pateikiamas šio reglamento priede.“

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

3.2. Materialinis teisinis pagrindas

3.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio.

³ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

3.2.2. *Taikymas aptariamuoju atveju*

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnis.

3.3. **Išvada**

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

4. **NUMATOMO AKTO SKELBIMAS**

Susitarimo dalyvių aktu bus iš dalies pakeistas Susitarimas dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų, kuris yra Reglamento (ES) Nr. 1233/2011 II priedas, todėl tikslinga priimtą aktą paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų dalyvėms taikant rašytinę procedūrą, dėl bendrosios linijos siekiant laikinai sumažinti minimalią pradinę įmoką

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1233/2011 Susitarime dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų⁴ (toliau – Susitarimas) pateiktos gairės perkeltos į Sąjungos teisę ir atitinkamai yra teisiškai privalomos Europos Sąjungai;
- (2) Susitarimo dalyvės (toliau – dalyvės) taikydamos rašytinę procedūrą turi priimti sprendimą dėl Europos Sąjungos pasiūlymo dėl bendrosios linijos pagal Susitarimo IV skyriaus 5 skirsnį, kad atsižvelgiant į dabartinį ekonomikos nuosmukį dėl COVID-19 būtų laikinai sumažinta minimali pradinė įmoka, kurios reikalaujama pagal Susitarimo 11 straipsnio a dalį (toliau – siūloma bendroji linija);
- (3) pagal siūlomą bendrąją liniją viešieji pirkėjai mažas ir vidutines pajamas gaunančiose šalyse, perkantys prekes ir paslaugas, kurioms taikoma oficiali eksporto kreditų parama, 12 mėnesių laikotarpiu vietoje 15 % eksporto sutarties vertės pradinės įmokos, kaip reikalaujama pagal Susitarimo 11 straipsnio a dalį, galėtų mokėti ne mažesnę kaip 5 % pradinę įmoką. Tai savo ruožtu reikštų, kad didžiausios oficialios paramos, kurią dalyvės gali teikti pagal Susitarimo 11 straipsnio c dalį, viršutinė riba tuo pačiu laikotarpiu padidinama nuo 85 % iki 95 % eksporto sutarties vertės;
- (4) ši išimtinė priemonė reikalinga siekiant reaguoti į ekonomikos nuosmukį, kilusį dėl COVID-19 sveikatos krizės, ir sumažinti labai didelį krizės poveikį ES eksporto pramonės svarbių projektų vykdymui mažas ir vidutines pajamas gaunančiose šalyse;
- (5) tikslinga nustatyti Sąjungos poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi dalyvėms taikant rašytinę procedūrą, dėl siūlomos bendrosios linijos, nes siūloma bendroji linija, kai dėl jos bus susitarta, gali labai paveikti Sąjungos teisės aktų, visų pirma 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1233/2011 dėl tam tikrų gairių taikymo oficialiai remiamiems eksporto kreditams, kuriuo panaikinami Tarybos sprendimai 2001/76/EB ir 2001/77/EB, turinį,

⁴ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1233/2011 dėl tam tikrų gairių taikymo oficialiai remiamiems eksporto kreditams, kuriuo panaikinami Tarybos sprendimai 2001/76/EB ir 2001/77/EB (OL L 326, 2011 12 8, p. 45).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų dalyvams taikant rašytinę procedūrą, dėl pasiūlymo dėl bendrosios linijos siekiant laikinai sumažinti minimalią pradinę įmoką grindžiama šio sprendimu priedu.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*